

ด้านตะวันตกเฉียงเหนือ
ซึ่งเป็นส่วนด้านหลัง
ของอาคารมีมุขยอดโดม
ขนาดย่อมลงมา
มุขนี้เป็นทางเดิน
ภายในของอาคาร
และภายในเป็นห้องบันได
เวียนขึ้นสู่ดาดฟ้า

The northwestern side
is the back of the building.
It is capped by a small dome,
and there is a small
spiral stairway connecting
the floors leading
to the rooftop.

ทำเนียบรัฐบาล
GOVERNMENT HOUSE

ทำเนียบรัฐบาล
GOVERNMENT HOUSE

THE ROYAL
THAI
GOVERNMENT

THE ROYAL THAI GOVERNMENT

ภาพร่างบ้านนรสิงห์
ของอันนิบาเล ริก็อตตี

The sketch of
Norasingh Villa
by Mr. Annibale Rigotti

ตึกนารีสโมสร

NARI SAMOSON BUILDING

ตึกแสงอาทิตย์

SAENG ATHIT BUILDING

ตึกนาริสมอส อยู่หลังตึกไทยคู่ฟ้า เยื้องไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ เป็นตึกชั้นเดียว สร้างคร่อมคูน้ำ หรือตั้งอยู่ต้นทางคูน้ำที่ผ่านหลังตึกไทยคู่ฟ้า ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก สร้างเมื่อครั้งสร้างบ้านนรสิงห์ และเป็นตึกที่พลเอก พลเรือเอก มหาเสวกเอก เจ้าพระยารามราชนพพักอาศัย ขณะตึกไกรสรหรือตึกไทยคู่ฟ้าอาคารประธานยังสร้างไม่แล้วเสร็จ และตั้งชื่อตึกนี้ว่า “ตึกพระขรรค์” ซึ่งคงจะถือเอานิมิตมงคลที่ท่านเคยเป็นมหาดเล็กเชิญพระแสงขรรค์ชัยศรีในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีเปลี่ยนชื่อ “ตึกพระขรรค์” เป็น “ตึกนาริสมอส” เนื่องจากได้มอบให้ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ใช้เป็นสถานที่ประชุมและดำเนินกิจกรรมในส่วนที่ท่านผู้หญิงรับผิดชอบ

สมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และสมัยจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ใช้ตึกนี้บริหารงานสำคัญ ๆ เสมอ จึงเรียกว่า “ตึกบริหาร”

The Nari Samoson Building: Constructed at the same time as the Thai Ku Fah Building, the Nari Samoson Building is a single storey structure in the western style located to the rear of the Thai Ku Fah Building. It stands at the upper end of the moat on the southwestern side. The former owner, General Admiral Chao Phraya Ram Raghop, most likely named this building “Phra Khan” because, in his previous appointment as Royal Page, it was his duty to bear the Sword of State (“Phra Khan”) during the Coronation of King Vajiravudh.

During the premiership of Field Marshal P. Pibulsonggram, its name was changed from “Phra Khan” to “Nari Samoson.” The building was given to Thanphuying La-iad Pibulsonggram to use for official meetings and activities under her responsibility.

Later, during the premiership of Field Marshal Srisdi Dhanarajata and Field Marshal Thanom Kittikachorn, the building was used for important administrative work and its name was changed to “Tuek Borihan” or administration building.

บันไดเวียนจัดทำใหม่เมื่อพ.ศ. ๒๕๔๔
Spiral staircase renovated in 2001

ตึกแสงอาทิตย์ ตั้งอยู่ถัดจากตึกนารีสโมสรไปทางทิศใต้ บางท่านที่เคยอาศัยอยู่บ้านนริทร์เรียก “ตึกอาทิตย์” เหตุที่ท่านเจ้าของบ้านตั้งชื่อนี้ คงเป็นเพราะท่านเกิดวันอาทิตย์ เป็นตึก ๓ ชั้น รูปทรงเหมือนหอคอย ภายในมีบันไดเวียนขนาดใหญ่เวียนโค้งขึ้นสู่ชั้น ๒ และชั้น ๓ สุดบันไดมีประตูออกไปสู่ภายนอก ซึ่งเดิมเป็นสะพานเชื่อมไปยังตึกฟุ้งบุญและตึกอื่นๆ แต่ปัจจุบันคงเหลือเป็นกันสาดเหนือบันไดทางขึ้นตึก ส่วนตึกฟุ้งบุญและตึกอื่นๆ ในกลุ่มเดียวกันได้ถูกรื้อถอนสร้างเป็นตึกบัญชาการหลังแรก

ตึกนารีสโมสรและตึกแสงอาทิตย์ได้รับการซ่อมแซมปรับปรุงมาเป็นระยะจน พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับการบูรณะปรับปรุงตกแต่งภายในใหม่ให้เป็นสัดส่วน โดยมีห้องทำงานโฆษกและรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและคณะทำงานห้องแถลงข่าวและห้องรับแขก

ตึกนารีสโมสรและตึกแสงอาทิตย์ ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันใช้เป็นศูนย์แถลงข่าวรัฐบาล

The Saeng Athit Building: Located to the south of the Nari Samoson Building, the owner named this building "Saeng Athit" (sunshine) probably because he was born on Sunday. It is a three-storey tower building with a spiral staircase leading to the second and third floor. At the end of the staircase is a door to the outside. Formerly, there was a connecting bridge leading to the Phungbun Building and other buildings. However, at present, only the shade of the staircase remains. The Phungbun Building, along with other buildings comprising the same group, was demolished to make way for the construction of a new administrative building.

The Nari Samoson Building and the Saeng Athit Building have been consistently renovated and in 2001 the interior decoration was reconfigured, separating the rooms into the offices of the government spokesperson and deputies, a press conference room and reception room. In 2005, the Nari Samoson Building and the Saeng Athit Building received an award for excellence in building preservation from the Association of Siamese Architects under the Royal Patronage of His Majesty the King. Nowadays, the buildings are used as the Government Press Office.

ทำเนียบรัฐบาล

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
(พ.ศ. ๒๕๕๗ - พ.ศ. ๒๕๖๒)

ตึกนาฬิกามอส

“สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่น ประเภทอาคารประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กลุ่มอาคารทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพมหานคร (ตึกนาฬิกามอส ตึกแสงอาทิตย์) คัดเลือกโดยสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์” ข้อความบนกรอบรางวัลที่ติดอยู่บนผนังบริเวณประตูทางเข้าตึกนาฬิกามอส บ่งบอกให้ผู้ที่เข้ามาใช้งานและเยี่ยมชมอาคารแห่งนี้รู้สึกได้ถึงความงดงามและคุณค่าทางสถาปัตยกรรมที่ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น

ตึกนาريسโมสร เดิมมีชื่อว่า “ตึกพระขรรค์” เป็นหนึ่งในตึกที่อยู่ภายในรั้วบ้านรสิงห์ ตัวตึกสร้างอยู่บริเวณด้านหลังของตึกไทยคู่ฟ้า ซึ่งสร้างในสมัยเดียวกัน เป็นตึกชั้นเดียวเยื้องไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ สร้างคร่อมคูน้ำ ซึ่งเดิมทีปลูกบัวสายสีแดง หรือที่เรียกกันว่า สระบัว ตั้งอยู่ต้นทางคูน้ำที่ผ่านหลังตึกไทยคู่ฟ้า

ตัวอาคารเป็นสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก รูปแบบสถาปัตยกรรมอีคลิคติก (Eclectic) ลักษณะเด่นของอาคาร คือการใช้ องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่หลากหลายมาผสมผสานกัน อาทิ ทงหลังคาปั้นหย่าเปลี่ยนมุม ทางเข้าซุ้มโค้งครึ่งวงกลม หน้าต่าง รูปทรงเรขาคณิต มุขทรงโค้งและหลายเหลี่ยม ประกอบด้วย เสาประดับและลวดลายปูนปั้น ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมอิทธิพลตะวันตก ที่เป็นที่นิยมในสมัยรัชกาลที่ ๖ ปัจจุบันแม้ตัวอาคารจะผ่านระยะเวลาอย่างยาวนานจนเรียกได้ว่าเป็นอาคารประวัติศาสตร์ทั้งดงาม หลังหนึ่ง ซึ่งยังคงสภาพเดิมไว้เป็นส่วนใหญ่ แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนบ้างเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน ในยุคปัจจุบัน

ตึกนาريسโมสร ได้รับการปรับปรุงครั้งใหญ่ในสมัยพลเอก ชชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็น ศูนย์แถลงข่าวรัฐบาลและห้องทำงานของโฆษกและรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ปรับโฉมใหม่ตึกนาريسโมสร

แม้จะมีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลมาหลายยุคหลายสมัย แต่ตึกนาريسโมสรยังคงทำหน้าที่หลักในการเป็นศูนย์แถลงข่าวรัฐบาล และเป็นสถานที่ที่ทำงานของโฆษกและรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แต่เนื่องจากห้องรับแขกต่าง ๆ ภายในทำเนียบรัฐบาล ไม่เพียงพอต่อการกิจที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงได้ปรับเปลี่ยนห้องทำงานของคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็น ห้องรับรองจำนวน ๒ ห้อง ได้แก่ ห้องรับรองนาريسโมสร ๑ และ ห้องรับรองนาريسโมสร ๒ เพื่อให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี และคณะโฆษกประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี มีห้องที่ไว้รับรองแขกเพิ่มขึ้น

เริ่มจากการปรับปรุงภายนอกอาคาร ด้วยการทำความสะอาดและทาสีใหม่ ซ่อมแซมรอยแตกร้าว ลวดลายปูนปั้น และในส่วน ที่เป็นงานหินล้าง กวรดล้าง ซึ่งเป็นส่วนประกอบของอาคารให้คงเดิม อยู่ในคุณค่าและของกรมศิลปากร ส่วนงานตกแต่งภายในอยู่ใน ความดูแลของกรมยุทธโยธาทหารบก การปรับปรุงตกแต่งในส่วนของห้องรับรองทั้ง ๒ ห้อง ได้แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่ง ห้องโดมม่วงตึกไทยคู่ฟ้า

ศูนย์แถลงข่าวรัฐบาล ที่ตั้งอยู่บริเวณปีกขวาของอาคารยังคงใช้ห้องเดิมไม่เปลี่ยนแปลง เพราะถือเป็นสถานที่ประวัติศาสตร์ เน้นการบำรุงรักษาให้มีสภาพเหมือนใหม่อยู่เสมอ มีการเปลี่ยนพรม ผ้าม่าน และเครื่องปรับอากาศ รวมทั้งจากประกอบ การแถลงข่าวใหม่หมดทุกส่วนและมีการซ่อมแซมสีให้ดูใหม่

ห้องรับรองนาريسโมสร ๑ อยู่ในตำแหน่งกึ่งกลางอาคาร มีลักษณะเป็นห้องโถง หลังคาทรงโดม เดิมที่ด้านหน้าทางเข้าห้องมีฉากกัน ทำด้วยกระฉากัดแก้ว ได้ทำการรื้อฉากกันออกให้ทางเข้าห้องเปิดโล่งแต่บานประตูไม้ยังคงอยู่ ภายในมีการสั่งทำโต๊ะ เก้าอี้รับแขก ชุดใหม่ ซึ่งลอกกลายมาจากโต๊ะ เก้าอี้หูลยส์ที่ใช้ในตึกไทยคู่ฟ้า ส่วนพื้นห้องเดิมเป็นไม้ปาร์เกต์ปรับเปลี่ยนเป็นการปูพรม และตกแต่ง ด้วยผ้าม่านที่เน้นความโปร่งแสงเพื่อช่วยให้ห้องไม่ คุมืดทึบ แม้ว่าผ้าม่านจะเป็นงานผ้าสมัยใหม่แต่เมื่อนำมาตกแต่งก็ไม่ได้ลดทอน คุณค่าของการเป็นอาคารอนุรักษ์ บรรยากาศโดยรวมยังคงให้ความรู้สึกของการเป็นอาคารโบราณที่มีความสวยงามและคลาสสิก อยู่เสมอ โทนสีของห้องเน้นสีม่วง ครีมน ในส่วนของงานตกแต่งสีผนังและผ้าเพดานซึ่งเป็นงานโบราณมีการตกแต่งสีโดยยังคงใช้สีเดิม มีการเพิ่มระบบเครื่องเสียง ที่ผ่านมาได้มีการใช้งานในการกิจรับรองแขกที่เข้าพบรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี รวมทั้งยังมีการใช้งานในการกิจอื่น ๆ อาทิ การลงนามความตกลงต่าง ๆ

ห้องรับรองนาريسโมสร ๒ ซึ่งอยู่ทางปีกซ้ายของอาคาร เดิมทีห้องนี้มีฉากกันห้องและแบ่งพื้นที่ใช้งาน กันด้วยฉากกระฉากสำหรับ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ปรับเปลี่ยนรื้อฉากกันออกทั้งหมดให้เป็นโล่งโล่ง เปิดให้เห็นพื้นหินอ่อนสลับลายที่ได้รับการ ขัดแต่งพื้นผิวให้มีความสวยงามแวววาวได้อย่างชัดเจน การตกแต่งใหม่เน้นโทนสีครีมและสั่งทำชุดโต๊ะ เก้าอี้รับแขกสไตล์หูลยส์ สีเขียวอ่อน ติดตั้งผ้าม่านสีชมพูปะปีเป็นมาทึบ แต่ยังคงให้แสงธรรมชาติลอดผ่านด้วยการมีผ้าม่านโปร่งอีกชั้นหนึ่ง เพื่อช่วยในการ กรองแสงเพราะตำแหน่งของห้องตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตก รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบไฟด้วยการเปลี่ยนเป็นโคมไฟระย้า แชนเดอเลียร์ ไฟกึ่ง เพิ่มระบบปรับอากาศและระบบเครื่องเสียง ซึ่งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สำหรับอาคารอนุรักษ์ต้องเป็นไป อย่างพิถีพิถันและใส่ใจแม้ในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ อาทิ การเลือกเนื้อผ้าสำหรับบุเก้าอี้ จำเป็นต้องนำของเดิมมาตรวจดูเส้นด้าย โดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อที่จะได้สั่งทอผ้าสีใหม่ให้มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับของเดิมให้ได้มากที่สุด เพื่อให้ภาพลักษณ์ออกมา กลมกลืนและเป็นหนึ่งเดียวกัน หรือการที่จะเพิ่มเติมสิ่งใหม่เข้าไปในอาคารอนุรักษ์ก็ต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วน และได้รับความ เห็นชอบจากกรมศิลปากรด้วยเช่นกัน

♦ รางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่น
ประเภทอาคาร
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘
ประดับบนผนังทางเข้า
ตึกนารีสโมสร

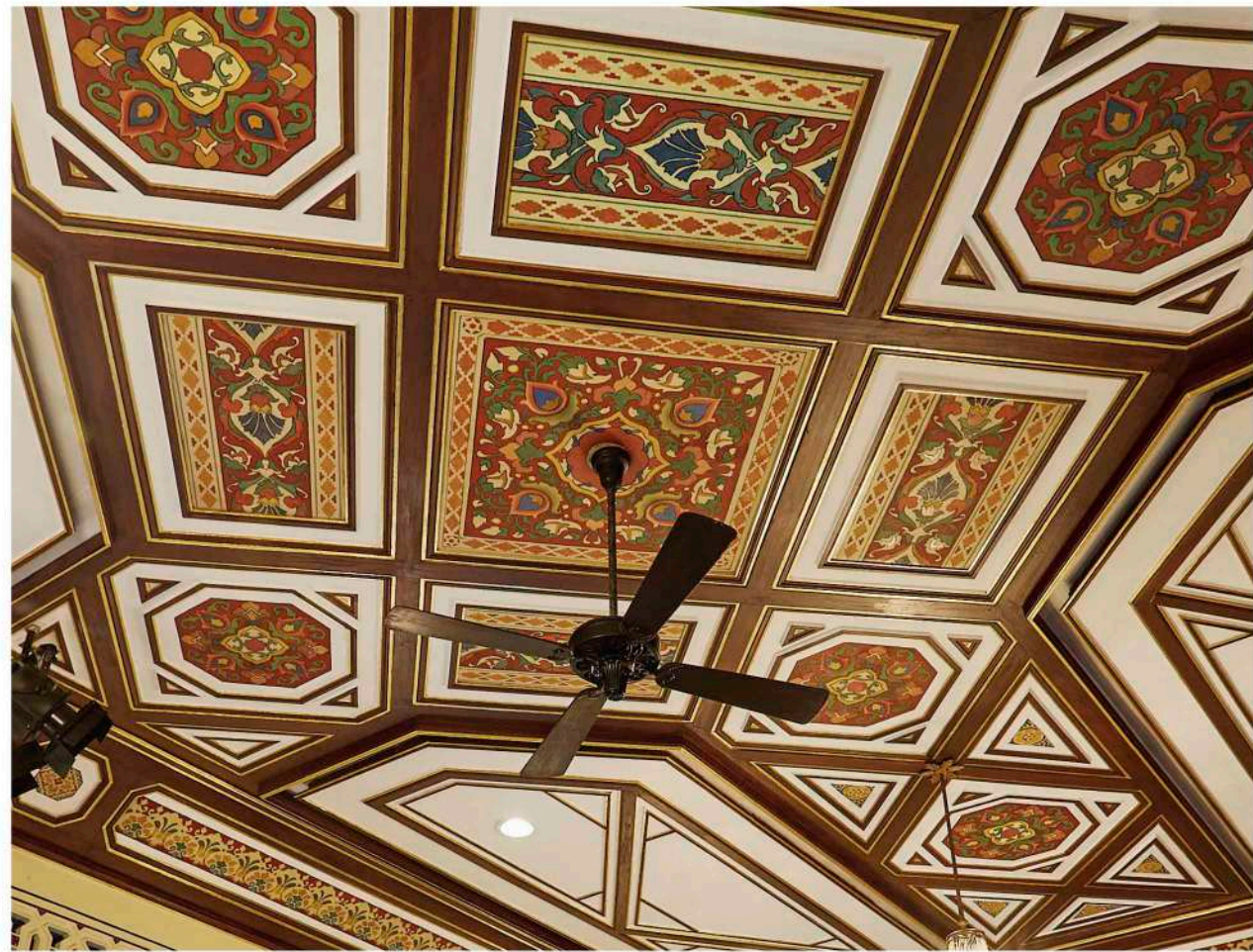

◆ ศูนย์ถาวรรัฐบาล ตึกนารีสโมสร

◆ การใช้งานศูนย์แถลงข่าวรัฐบาล